

GYVENTOJO GAUTŲ VIRTUALIOS VALIUTOS PARDAVIMO PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIU

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Mokesčių informacijos departamentas

Paskelbimo data: 2022-09-29

NAUDOJAMI TRUMPINIAI

- **GPMĮ** - Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas
- **GPM** - gyventojų pajamų mokestis
- **Gyventojas** - nuolatinis Lietuvos gyventojas (sąvoka nustatyta GPMĮ 4 straipsnyje)
- **Deklaracija GPM311** - nuolatinio Lietuvos gyventojo metinė Pajamų mokesčio deklaracija - forma GPM311 (pildoma programine priemone - Vedliu)
- **FR0457 forma** - Fizinio asmens pranešimas apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir/arba kitai ekonominei veiklai
- **PVM** - pridėtinės vertės mokestis
- **VDU** - vidutinio šalies darbo užmokesčio dydžio suma, taikoma apdraustųjų asmenų atitinkamų kalendorinių metų valstybinio socialinio draudimo (toliau - **VSD**) įmokų bazei skaičiuoti
- **VMI** - Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
- **PSD** - privalomojo sveikatos draudimo įmokos
- **SODRA** - Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

PLANAS

- Pajamų pripažinimas
- Pajamų apmokestinamas GPM
- Individualios veiklos buhalterinė apskaita
- Pajamų deklaravimas
- Žetonų apmokestinimas GPM
- Palūkanų, gautų už keityklai perduotą virtualią valiutą (kriptovaliutą), apmokestinimas GPM
- Pajamų deklaravimas

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

GPM apmokestinamos gyventojų gautos (uždirbtos) pajamos:

Pajamos, tai gyventojų gautas atlygis už <...> parduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita gauta nauda pinigais ir (arba) natūra (pvz., gauta kriptovaliuta) (GPMĮ 2 straipsnio 14 dalis).

Pajamų apmokestinimo nuostatos priklauso nuo gautų pajamų rūšių:

GPMĮ tikslais virtuali valiuta (kriptovaliuta) pripažįstama **trumpalaikiu turtu**, kuris gali būti naudojamas kaip atsiskaitymo priemonė už prekes ir paslaugas arba laikomas parduoti.

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

GPMĮ tikslais kriptovaliutos pardavimu laikomi:

- keitimo į eurus ar kitą oficialią valiutą (pvz., USD) sandoriai,
- sandoriai kai viena kriptovaliuta keičiama į kitą kriptovaliutą (t. y. mainų atveju laikoma, kad viena kriptovaliuta parduodama, o kita perkama),
- sandoriai, kai kriptovaliuta atsiskaitoma už prekes ir/ar paslaugas.

Pardavimo pajamomis laikoma:

- iškeitus kriptovaliutą į eurus - visa už parduotą kriptovaliutą gauta piniginių lėšų eurai suma,
- atsiskaičius kriptovaliuta už paslaugas ar prekes - gautos paslaugos/prekės tikroji rinkos kaina*,
- iškeitus vienos rūšies kriptovaliutą į kitą kriptovaliutą - pajamomis laikoma mainais gauto turto (kriptovaliutos) tikroji rinkos kaina (apskaičiuota eurai), buvusi keitimo momentu.

* Tikroji rinkos kaina, tai kaina, už kurią gali būti apsieista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimas (GPMĮ 2 straipsnio 20 dalis).

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

Pavyzdys: 2021 m. gyventojas pirko 0,25 BTC. Kol jis šią įsigytą kriptovaliutą **tik laiko**, pvz., elektroninėje piniginėje (t. y. jos nekeičia į kitą virtualią valiutą ir pan.), dėl tokio sandorio mokestinių pasekmių neatsiranda.

2022-07-10 gyventojas 0,25 BTC **konvertavo** į eurus ir gavo 9000 Eur. Laikoma, kad jis **gavo** 9000 Eur kriptovaliutos pardavimo pajamų.

Kai pajamos gautos, tai, nepriklausomai nuo to, ar tokias lėšas (9000 Eur) gyventojas iš keityklos persives į savo einamąją sąskaitą banke, ar jas reinvestuos pirkdamas kitą virtualią valiutą, ar tiesiog laikys virtualioje piniginėje, gautas BTC pardavimo pajamas turės apmokestinti GPMĮ nustatyta tvarka.

Pavyzdys: Gyventojas už turimą (įsigytą) kriptovaliutą **papildomai gavo** tam tikrą kiekį kriptovaliutos. Šios neatlygintinai gautos kriptovaliutos tikroji rinkos kaina, buvusi tokios kriptovaliutos gavimo momentu, pripažįstama gyventojų gauta nauda, t. y., pajamomis, gautomis natūra.

Gautos pajamos turės būti apmokestinamos priklausomai nuo pajamų rūšies, pvz., jeigu gyventojas vykdo individualią kriptovaliutos kasimo ir/ar pirkimo-pardavimo veiklą, tai ir minimos pajamos (lygios papildomai gautos kriptovaliutos tikrajai rinkos kainai, buvusiai tokios kriptovaliutos gavimo momentu) turės būti apmokestinamos pajamų mokesčiu kaip individualios veiklos pajamos.

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

Pavyzdys: Gyventojas platformoje už eurus **pirko kriptovaliutą A ir ją iškeitė į kriptovaliutą B**. Pagal GPMĮ nuostatas laikoma, kad jis pardavė kriptovaliutą A:

- kriptovaliutos **A pardavimo pajamomis laikoma** mainais gautos kriptovaliutos **B tikroji rinkos kaina**, buvusi mainų metu, o
- kriptovaliutos **A įsigijimo kaina** yra už šią kriptovaliutą eurai sumokėta suma, t. y. kriptovaliutos **A pirkimo kaina**.

Mainais gautą kriptovaliutą B iškeitus į kriptovaliutą C, laikoma, kad gyventojas pardavė kriptovaliutą B:

- kriptovaliutos B pardavimo pajamos yra mainais gautos kriptovaliutos C tikroji rinkos kaina, buvusi mainų metu,
- kriptovaliutos B įsigijimo kaina yra kriptovaliutos A tikroji rinkos kaina, buvusi kriptovaliutos B įsigijimo metu.

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

Kripto valiutos ir euro keitimo santykio teisės aktai nereglamentuoja, todėl jį, naudodamasis visa prieinama informacija ir palyginamaisiais duomenimis rinkoje, nusistatyti turi pats pajamas gavęs gyventojas:

- Pajamų sumą eurai gyventojas gali apskaičiuoti, pvz., vadovaudamasis virtualių valiutų keityklų kursu, buvusiu faktiniu pajamų gavimo momentu (diena).
- Laisvos formos dokumente (pažymoje, suvestinėje ar kt.) gyventojas turėtų aprašyti / fiksuoti (pvz., darant duomenų kopijas kompiuteryje) ne tik šaltinį (kurios keityklos kursu buvo naudotasi apskaičiuojant pajamas eurai), bet ir datą, kuria naudotas kursas užfiksuotas.

PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

Gautas kriptovaliutos pardavimo pajamas ir patirtas kriptovaliutos įsigijimo išlaidas, kai jos gautos/patirtos kita virtualia valiuta, gyventojas turi perskaičiuoti į eurus:

- pajamas ir išlaidas apskaitydamas pagal kiekvieno sandorio sudarymo metu buvusį kriptovaliutų keityklų kursą,
bet
- jei pajamos gaunamos / išlaidos patiriamos periodiškai (sandorių daug), galima neperskaičiuoti kiekvieno sandorio vertės į eurus, o perskaičiuoti į eurus metinius veiklos rezultatus (pagal kiekvieną kriptovaliutą atskirai), taikant virtualių valiutų keityklų kursą, buvusį atitinkamų kalendorinių metų gruodžio 31 dieną.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Pajamos, gautos iš sandorių, susijusių su virtualiuoju turtu, apmokestinamos GPM ir deklaruojamos:

- kaip **individualios veiklos** pajamos - jeigu tenkinami **visi** individualią veiklą apibūdinantys kriterijai **arba**, atskirais atvejais,
- kaip **kito turto** (t. y. ne individualios veiklos neregistruotino turto) pardavimo pajamos - jeigu kriptovaliutos pardavimo pajamos gautos pagal atsitiktinio / vienkartinio pobūdžio sandorius.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Individuali veikla, tai savarankiška bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla (**išskyrus** nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų pardavimo ir (ar) nuomos veiklą, taip pat **išskyrus** finansinių priemonių sandorius), kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį (pagal GPMĮ 2 straipsnio 7 dalį).

Pajamos iš sandorių, susijusių su kriptovaliuta, turi būti apmokestinamos kaip individualios veiklos pajamos, jeigu gyventojas sudaromi sandoriai atitinka **visus** individualios veiklos požymius:

- veiklos savarankiškumo,
- tęstinumo ir
- tokios veiklos tikslo - pajamų ar kitokios ekonominės naudos siekio buvimą.

Taip pat svarbu įvertinti veiklos priskirtinumą GPMĮ išvardintoms veiklos rūšims*.

Kriterijų visuma vertinama atsižvelgiant į visą veiklos vykdymo (sandorių sudarymo) laikotarpį.

* Lietuvos banko pateikta nuomone, finansinėms priemonėms yra priskiriami su kriptovaliutomis susiję išvestiniai sandoriai (pvz., finansiniai susitarimai, susieti su virtualiųjų valiutų verčių svyravimais) ir vertybinių popierių pobūdžio žetonai (t. y. žetonai, turintys vertybinių popierių požymių).

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Nesant bent vieno iš individualios veiklos sąvokoje (GPMĮ 2 straipsnio 7 dalyje) nustatytų požymių, veikla nekvalifikuojama kaip individuali veikla. Tokiu atveju gautos kriptovaliutos pardavimo pajamos apmokestinamos ir deklaruojamos pagal GPMĮ nuostatas, taikomas kito (ne individualios veiklos neregistruotino) turto pardavimo pajamoms.

Pavyzdžiui, nelaikoma, kad vykdoma individuali veikla, kai platforma automatiškai kopijuoja kito asmens atliekamus mainus, o pats gyventojas nesiima jokių aktyvių veiksmų (netenkinamas savarankiškumo kriterijus) ir nesudarinėja kitokių su kriptovaliuta susijusių sandorių. Iš tokių kriptovaliutos mainų sandorių gautos pajamos apmokestinamos kaip kito turto pardavimo pajamos.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Kito turto (t. y. neregistruotino ne individualios veiklos turto) pardavimo **apmokestinamųjų** pajamų apskaičiavimas:

Gyventojo per kalendorinius metus gautų **kito turto** (kripto valiutos, asmeninių daiktų - baldų, drabužių ar kt.) pardavimo pajamų ir tokio turto įsigijimo išlaidų (apskaičiuotų GPM 19 straipsnyje nustatyta tvarka), pagrįstų juridinę galią turinčiais dokumentais, **skirtumas, neviršijantis 2500 eurų, GPM neapmokestinamas ir nedeklaruojamas. Suma, per metus viršijanti 2500 eurų, yra apmokestinama taikant 15/20* proc. GPM tarifas.**

* 15 proc. GPM tarifas taikomas per kalendorinius metus gautų „**kitų**“ apmokestinamųjų pajamų bendrai sumai, **neviršijančiai** 120 VDU pajamų dalies, o 120 VDU **viršijanti** tokių pajamų dalis apmokestinama taikant 20 proc. GPM tarifą (2021 m. 120 VDU buvo 162 324 Eur; 2022 m. 120 VDU yra 180 492 Eur).

Į bendrą kitų pajamų sumą **neįskaitomos**: su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančių santykiais susijusios pajamos, individualios veiklos pajamos, pajamos iš paskirstytojo pelno, tantjemos (ar atlygis už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamas vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis), pajamos pagal autorines sutartis - kai jos gaunamos iš asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, ir mažųjų bendrijų vadovų, kurie pagal Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai, pagal civilinę (paslaugų) sutartį už vadovavimo mažajai bendrijai veiklą gautos pajamos.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Individualios veiklos pajamų pripažinimas:

Pinigų
apskaitos
principas

Pajamos
pripažįstamos
faktišku
pajamų
gavimo
momentu

Kaupimo
apskaitos
principas*

Pajamos
pripažįstamos,
kai uždirbamos,
neatsižvelgiant
į apmokėjimo
laiką

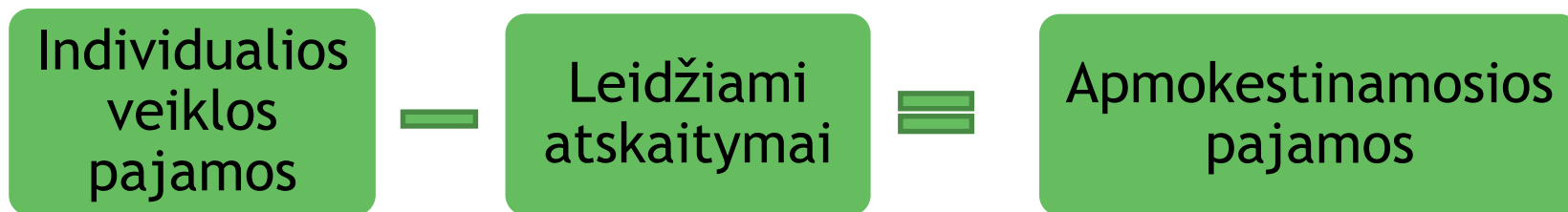
*** Kaupimo apskaitos principą turi taikyti tas individualią veiklą vykdančias gyventojas, kuris:**

- verčiasi individualia veikla ir yra **įregistruotas PVM mokėtoju** arba,
- kuris savo veiklai priskiria (nustatyta tvarka VMI **pateikdamas užpildytą FR0457 formą**) ir joje naudoja ilgalaikį turtą.

Svarbu: apskaičiuojant ir deklaruojant **2023 m. ir vėlesnių** mokestinių laikotarpių pajamas, individualią veiklą vykdančias gyventojai, neturintys prievolės taikyti kaupimo apskaitos principo, galės pasirinkti kurį (pinigų ar kaupimo) apskaitos principą taikyti (pasirinkus taikyti kaupimo apskaitos principą, jis privalės būti taikomas iki veiklos pabaigos).

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

**Individualios veiklos*
apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimas:**

*Individualią veiklą, vykdomą pagal pažymą, gyventojas turi įregistruoti VMI pateikdamas Fizinio asmens prašymo įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą REG812 formą. Individuali virtualiųjų valiutų pirkimo - pardavimo bei gamybos (kasimo) veikla priskiriama EVRK 82.99 klasei „Kita, niekur kitur nepriskirta, verslui būdingų paslaugų veikla“.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Individualios veiklos **leidžiamais atskaitymais** laikomos gyventojų patirtos su individualios veiklos pajamomis susijusios įprastinės šiai veiklai išlaidos (GPMĮ 18 straipsnis)

Individualios veiklos pajamų gavęs (uždirbęs) gyventojas gali **pasirinkti** iš jų atimti:

faktiškai patirtas su individualios veiklos pajamų gavimu (uždirbimu) susijusias išlaidas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais

arba

sumą, lygią 30 proc. kalendoriniais metais gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų
(nuostata netaikoma, jei individualios veiklos pajamų (ar jų dalį) veiklą vykdomas gyventojas gavo iš darbdavio)

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Individualios veiklos leidžiamiems atskaitymams GPMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka gali būti **priskiriamos** (pasirinkus „faktiškai patirtų išlaidų“ būdą), pvz.:

parduotos (išmainytos) kriptovaliutos įsigijimo išlaidos, komisiniai mokėjimai platformai/keityklai, susiję su kriptovaliutos įsigijimu ir pardavimu,

individualioje veikloje naudojamo turto nuomos, įsigijimo, eksploatavimo bei remonto išlaidos (veikloje naudojamas ilgalaikis turtas turi būti nurodytas VMI pateiktoje formoje FR0457),

valstybinio socialinio draudimo (VSD) ir privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokos,

kriptovaliutos gamybai sunaudotos elektros energijos išlaidos, apskaičiuotos, pvz., pagal faktiškai sunaudotą, pagrįstą skaitiklių parodymais, kiekį, siejamą su individualios veiklos pajamų uždirbimu, ir kt.

Leidžiamiems atskaitymams **nepriskiriamos**, pvz., kriptovaliutos įsigijimo išlaidos, tenkančios kitam asmeniui padovanotos, prarastos dėl keityklos bankroto, pavogtos virtualios valiutos kiekiui.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Pasirinkus faktiškai patirtų išlaidų priskyrimo individualios veiklos leidžiamiems atskaitymams būdą:

išlaidos turi būti pagrįstos dokumentais,

- turinčiais visus Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme bei kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus (sąskaitomis faktūromis, PVM sąskaitomis faktūromis ir kt.), o
- kriptovaliutos (ir kitų prekių ar paslaugų) įsigijimo iš **užsienio** įmonių ir gyventojų atvejais, išlaidos gali būti pagrindžiamos užsienio įmonių ir gyventojų surašytais dokumentais, jeigu iš šių dokumentų galima nustatyti **ūkinės operacijos turinį**,
t. y. kada, kas, kam, kokią prekę (paslaugą) ir už kiek pardavė.

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Pavyzdžiui, virtualiąją valiutą įsigijusių gyventojų patirtos išlaidos gali būti pripažįstamos pagal keityklų ataskaitas, išrašus ar pažymas iš prekybos platformų, ar kt. dokumentus, kurie patvirtina, kad buvo sumokėta už virtualiąją valiutą bei iš tokio dokumento (-ų) matomas ūkinės operacijos / ūkinio įvykio turinys ir data, ūkinės operacijos / įvykio rezultatas, prekės pavadinimas ir kaina, t. y. iš kurių galima nustatyti:

kokio asmens, kada, kiek ir kokios kriptovaliutos įsigyta bei už kokią vertę (kainą) ji įsigyta (pirkta už įneštas į sąskaitą asmenines lėšas, gauta manais į kitą kriptovaliutą ar kt.).

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Individualios veiklos
apmokestinamosioms
pajamoms taikomas
15 proc. GPM tarifas

Nuo individualios veiklos
apmokestinamųjų pajamų
mokėtina GPM suma
apskaičiuojama pagal GPMĮ 18-2
straipsnyje nustatytas formules
(pritaikomas pajamų mokesčio
kreditas (toliau - PMK),
mažinantis mokėtiną GPM).

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

GPM apskaičiuojamas nuo individualios veiklos **apmokestinamųjų** pajamų (apskaičiuotų iš pajamų atėmus faktiškai patirtas veiklos išlaidas arba sumą, lygią 30 proc. gautų (uždirbtų) veiklos pajamų)

Jei individualios veiklos **apmokestinamosios** pajamos:

neviršija 20 000 eurų per metus, tai apskaičiuotas GPM faktiškai sudaro 5 proc. apmokestinamųjų pajamų

viršija 20 000 eurų sumą (bet neviršija 35 000 eurų), tai mokėtino GPM suma atitinkamai didėja ir sudaro nuo 5 iki 15 proc. apmokestinamųjų pajamų

pasiekia 35 000 eurų ribą, tai taikomas 15 proc. GPM tarifas

PAJAMŲ APMOKESTINIMAS GPM

Pavyzdys (vieno sandorio apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimo):

Gyventojas vykdo prekybos kriptovaliuta veiklą (jis negavo individualios veiklos pajamų iš darbdavio). Šis gyventojas 1 BTC (2021 m. pirktą už 45000 Eur) 2022-07-20 iškeitė į tam tikrą kiekį ETH, kurio tikroji rinkos kaina 2022-07-20 buvo 52000 Eur. Šiuo atveju:

Gyventojo gautos 1 BTC pardavimo pajamos 52000 Eur.

Leidžiami atskaitymai:

- 45000 Eur, šią sumą pagrindžiant dokumentais arba
- 15600 Eur (52000×30 proc.).

Šio sandorio apmokestinamosios pajamos, kurios apmokestinamos GPM:

- 7000 Eur ($52000 \text{ Eur} - 45000 \text{ Eur}$), jeigu pasirenkama leidžiamiesiems atskaitymams priskirti faktiškai patirtas išlaidas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais arba
- 36400 Eur ($52000 \text{ Eur} - 15600 \text{ Eur}$), jeigu pasirenkama leidžiamais atskaitymais priskirti sumą, lygią 30 proc. gautų individualios veiklos pajamų.

Jeigu metinės (apskaičiuotos pagal visus per kalendorinius metus sudarytus sandorius) apmokestinamosios individualios veiklos pajamos 7000 Eur, nuo jų **apskaičiuotas GPM yra 350 Eur***

*t. y. apskaičiuojamas GPM (7000×15 proc. GPM tarifas = 1050 Eur), tada skaičiuojamas pajamų mokesčio kreditas - PMK (kai apmokestinamosios individualios veiklos pajamos neviršija 20000 Eur per metus, PMK skaičiuojamas pagal formulę $7000 \times 0,1 = 700$ Eur) ir tada nuo apmokestinamųjų individualios veiklos pajamų apskaičiuota GPM suma yra mažinama PMK suma ($1050 - 700 = 350$ Eur).

INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAJAMŲ APMOKESTINIMAS

VSD ir PSD ĮMOKOMIS

Gyventojų, vykdančių individualią veiklą, mokamas VSD ir PSD įmokas administruoja (nustato įmokų mokėjimo tvarką, mokestinę bazę, terminus ir kt.) - **SODRA**.

SODROS informacijos centro telefonas 1883;
internetinė svetainė www.sodra.lt

INDIVIDUALIOS VEIKLOS BUHALTERINĖ APSKAITA

Individualią veiklą vykdantis gyventojas privalo:

- Tvarkyti buhalterinę apskaitą Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklėse (toliau - Taisyklės*) nustatyta tvarka.
- Viena iš Taisyklėse nustatytų prievolių - **pildyti Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą** (toliau - Žurnalas), kurio pagrindu ir turi būti užpildoma gyventojų Deklaracija (GPM311 forma).

*Taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-02-18 įsakymu Nr. 1K-040

INDIVIDUALIOS VEIKLOS BUHALTERINĖ APSKAITA

GYVENTOJO INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ APSKAITOS ŽURNALAS

(gyventojo vardas, pavardė, asmens kodas)

(gyvenamoji vieta)

(veiklos pavadinimas)

Eil. Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)	Išlaidos ir (arba) leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždurbimu		
					Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo		
1	2	3	4	5	6	7	8

Gyventojai privalo saugoti apskaitos dokumentus, kuriais pagrindžiamos pajamos ir išlaidos, bei apskaitos registrus (Žurnalus ir kt.) ne mažiau kaip 10 metų.

INDIVIDUALIOS VEIKLOS BUHALTERINĖ APSKAITA

Žurnale turi būti įrašomos:

- pagal visus sandorius, susijusių su kriptovaliuta, gautos pajamos, kurios pripažįstamos individualios veiklos pajamomis, ir
 - išlaidos, patirtos pagal visus virtualios valiutos įsigijimo sandorius - jeigu leidžiamiems atskaitymams priskiriamos faktiškai patirtos išlaidos.
- Duomenys apie gautas pajamas ir patirtas išlaidas į Žurnalą turi būti įrašomi ne vėliau kaip iki paskutinės kito mėnesio dienos.
- Jeigu sudaromi sandoriai fiksuojami, pvz., elektroninėje platformoje gyventojo vardu turimoje virtualioje keitykloje (skaitmeninėje pinigine) ir informacinėse sistemose suformuojami elektroniniai dokumentai - ataskaitos, tai tokie dokumentai, kaip papildomi apskaitos registrai, būtų pakankami dokumentai pajamoms ir išlaidoms pagrįsti, jeigu iš jų galima nustatyti mokesčiams apskaičiuoti reikiamus duomenis (t.y. identifikuoti kiekvieną įvykusią operaciją - kas, kada, kiek, kokios virtualios valiutos pirko-pardavė, kokia pajamų suma gauta/kokios išlaidos patirtos).

tęsinys

INDIVIDUALIOS VEIKLOS BUHALTERINĖ APSKAITA

- Priklausomai nuo sandorių skaičiaus, gyventojų nuožiūra elektroninės ataskaitos (viena ar kelios) gali būti formuojamos už dieną ar kt. laikotarpį, bet pagal Taisyklių nuostatas, svarbu, kad tokia ataskaita būtų suformuojama **ne rečiau nei už mėnesį**.
- Jei kriptovaliutos sandorius gyventojas sudaro keliose elektroninėse platformose, ataskaitiniai duomenys (pagal gyventojų turimas ataskaitas) apie **kiekvienoje** iš platformų per atitinkamą mėnesį sudarytus sandorius turi būti fiksuojami **atskirose** Žurnalo eilutėse.

INDIVIDUALIOS VEIKLOS BUHALTERINĖ APSKAITA

Metų pabaigoje atliekama inventurizacija

Inventurizacija įforminama laisvos formos dokumentu, kuriame nurodoma: neparduotos kriptovaliutos rūšis, kiekis, įsigijimo kaina, suma.

Inventurizacijos duomenys įrašomi (suma su minuso ženklu) į Žurnalo 6 skiltį „Prekių įsigijimo išlaidos“.

Kito mokestinio laikotarpio (kalendorinių metų) pradžioje Žurnale (6 skiltyje) daromas toks pat įrašas su pliuso ženklu.

ŽETONŲ APMOKESTINIMAS GPM

Mokesčių požiūriu virtualiaja valiuta laikomas toks instrumentas, kuris savo savybėmis analogiškas tokioms priemonėms, kaip bitcoin, ethereum, ripple, litecoin ir pan.

Mokesčių požiūriu virtualiaja valiuta gali būti pripažintas ir kitoks instrumentas, pvz. tam tikros rūšies žetonas.

Praktikoje dažniausiai yra išskiriami 2 rūšių žetonai:

- **vertybinių popierių pobūdžio** (*angl.* security token) bei
- **prekių arba paslaugų žetonai** (*angl.* utility token).

Pavyzdžiui, nepakeičiamų žetonų - NFT (*angl.* non-fungible token), jeigu jie yra prekių ar paslaugų žetonai (*angl.* utility token), pardavimo apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos ta pačia tvarka kaip ir pajamos, gautos už kriptovaliutos pardavimą, t. y. kaip individualios veiklos pajamos, arba, jei tai pajamos iš atsitiktinio sandorio, - kaip kito turto pardavimo pajamos.

PALŪKANŲ, GAUTŲ UŽ KEITYKLAI PERDUOTĄ KRIPTOVALIUTĄ, APMOKESTINIMAS GPM

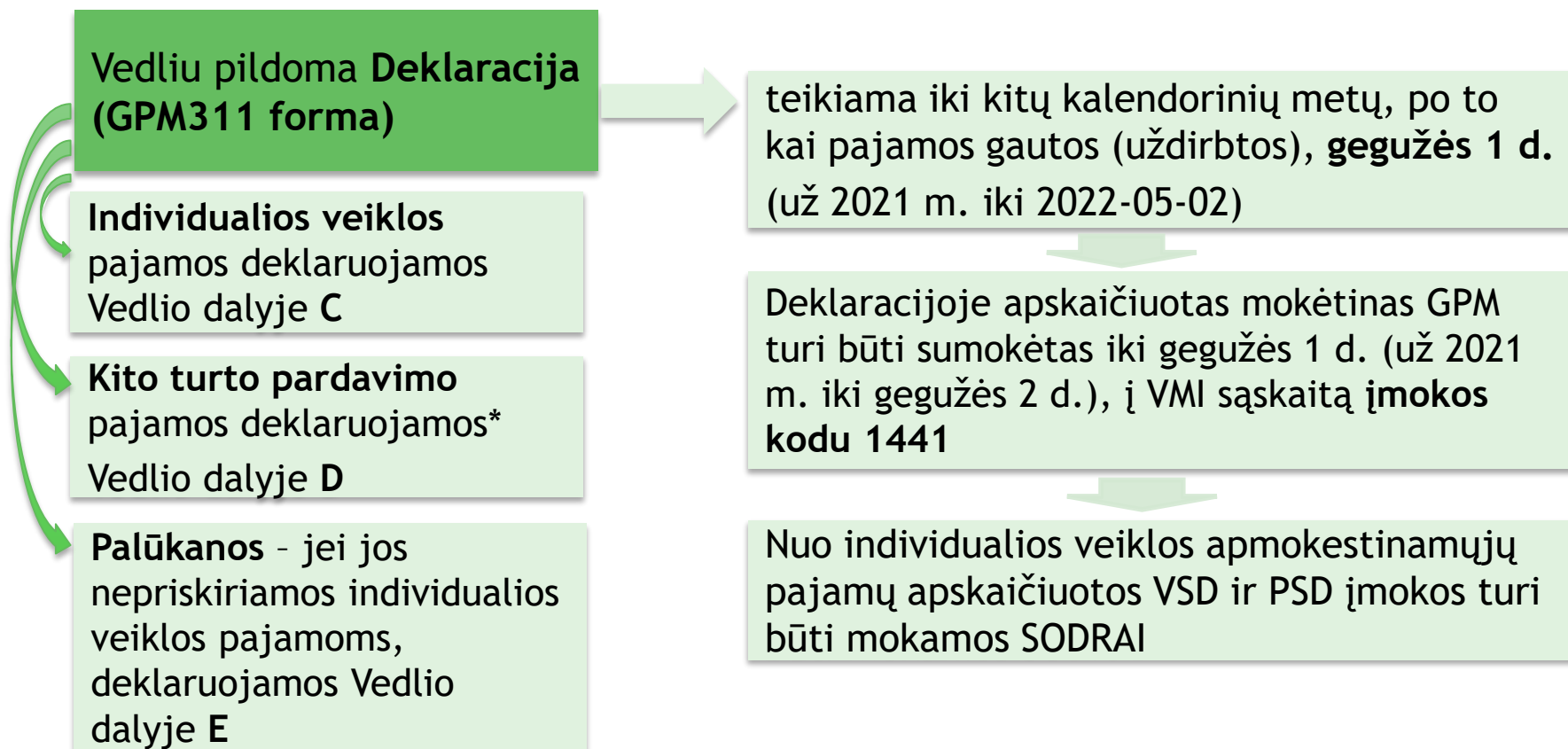
Kripto valiutos pervedimas ir laikymas platformoje ar keitykloje, siekiant gauti atlygį - palūkanas už jos laikymą toje platformoje / keitykloje, sukelia mokestines pasekmes **gaunamų palūkanų atžvilgiu**.

Gyventojas tokias gautas **palūkanas** turi apmokestinti:

- kaip **kitas palūkanas** (taikant 15/20 proc.* GPM tarifą) - jei nevykdo su kriptovaliutų sandoriais susijusios individualios veiklos, ir jas deklaruoti Deklaracijos (Vedlio) dalyje E, pajamų rūšies kodu 59 „Kitos apmokestinamos palūkanos“, arba
- kaip **individualios veiklos pajamas** (taikant 15 proc. GPM (gali būti taikomas PMK), apmokestinant VSD ir PSD įmokomis) - jeigu verčiasi su kriptovaliutų sandoriais susijusia individualia veikla, ir jas deklaruoti Deklaracijos (Vedlio) dalyje C, pajamų rūšies kodu 93 „Individualios veiklos pajamos“.

* 15/20 proc. GPM tarifas taikomas ta pačia GPM 6 straipsnio 1, 1-2 dalyse nustatyta tvarka, kai ir kito (ne individualios veiklos neregistruotino) turto pardavimo pajamoms (t. y. priklausomai nuo to, ar viršijama 120 VDU suma, ar ne - žr. 13 skaidrę).

PAJAMŲ DEKLARAVIMAS

* Kokiais atvejais kito (ne individualios veiklos neregistruotino) turto pardavimo pajamos gali būti nedeklaruojamos - paaiškinta 13 skaidrėje

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.
- Mokomieji elektroniniai įrašai skelbiami [VMI YouTube kanale](#).
- Su asmenine informacija galima susipažinti Mano VMI adresu <https://www.vmi.lt/mvmi/> arba VMI svetainės skiltyje „Mano VMI“.